

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for forslaget

Forslaget om ændring af reglerne for optagelse til de gymnasiale uddannelser har til formål at erstatte egnethedsseklæringen ved overgang fra grundskolen til de gymnasiale uddannelser med en mere nuanceret og målrettet vejledningsindsats. Ansøgerne skal fortsat opfylde visse faglige og personlige krav, og der bliver også mulighed for, at optagelse kan gøres betinget af en optagelsesprøve eller eventuelt af en optagelsessamtale.

Den afleverende skoles egnethedsseklæring har i mange år været en afgørende del af grundlaget for optagelsen til det almene gymnasium og har også i de senere år fundet anvendelse ved hf og de erhvervs-gymnasiale uddannelser.

Ordningerne har dog været noget forskellige mellem de forskellige gymnasiale uddannelser, navnlig af historiske grunde.

Det har bl.a. betydet, at der blandt de unge, deres forældre og vejlederne har været en vis usikkerhed forbundet med disse forskellige ordninger og deres betydning for den enkelte elevs uddannelsesmuligheder.

Den overordnede begrundelse for forslaget er, at ordningerne synes at have bidraget til en forvridding af forholdet mellem ungdomsuddannelserne, og at de derved udgør en hindring for større ligeværdighed mellem de gymnasiale uddannelser og de øvrige ungdomsuddannelser, når de unge og deres forældre står overfor at skulle foretage valg af uddannelse efter grundskolen.

Det er regeringens mål, at overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelser indrettes med det sigte, at alle unge så vidt muligt begynder i en ungdomsuddannelse. Derfor skal vejledningen i folkeskolen forbedres og systematiseres, der skal være uddannelser for både de bogligt stærke og for de mere praktisk indstillede unge, og uddannelsessystemet skal samlet set være indrettet på at kunne imødekomme

den enkelte unges særlige behov og evner foruden de samfundsmæssige behov.

Det er altså nødvendigt at opnå en større opmærksomhed om det store spektrum af uddannelsesmuligheder, der står til rådighed for de unge allerede ved afslutningen af grundskolen. Derfor er det ikke hensigtsmæssigt, at den gymnasiale egnethedsseklæring fylder så meget i de unges og deres omgivers bevidsthed, og derfor skal den afløses af en grundig vejledning, der skal medtage mange flere aspekter end spørgsmålet om, hvorvidt den unge og en gymnasial uddannelse passer sammen.

Afskaffelsen af egnethedsseklæringen betyder ikke, at der bliver helt fri adgang til gymnasiet, idet der bliver mulighed for, at skolen, i de særlige tilfælde hvor elevens valg må anses for urealistisk, eventuelt fordi eleven (og forældrene) ikke har taget den personlige uddannelsesplan med tilhørende vejledning tilstrækkeligt alvorligt, kan gribe ind og indstille eleven til optagelsesprøve.

2. Forslagets indhold

Forslaget bygger på, at en ansøger, der kommer direkte fra grundskolen, har udarbejdet en individuel uddannelsesplan i skolen og i forbindelse hermed har modtaget vejledning og vurdering af sine evner og muligheder i forhold til valg af ungdomsuddannelse og eventuelt har truffet aftale med skolen om særlige indsatsområder.

Hvis den afleverende skole på denne baggrund er enig i elevens valg, og eleven har levet op til de eventuelle aftaler, vil eleven efter de foreslåede regler få et retskrav på optagelse på den valgte gymnasiale uddannelse, såfremt eleven i øvrigt opfylder de objektive faglige krav til optagelse.

Hvis den afleverende skole derimod på baggrund af vejledningsforløbet og den løbende vurdering af eleven vurderer, at elevens valg er truffet på et urealistisk grundlag, udarbejder skolen en indstilling om optagelsesprøve, der medsendes til den skole, som eleven søger optagelse på. Ansøgere med en sådan indstilling om optagelse forudsættes i de administrativt fastsatte